

Tweede jaarrapportage Randstad Urgent	
Naam project:	Groene Ruggengraat [Ruggengraat (Natte As) voor Natuur en Recreatie]
Peildatum:	20 september 2009

Terugblik bestuurlijke afspraken		
Mijlpalen van 27 oktober 2008 t/m september 2009		

Mijlpaal conform RU-afspraken 29-10-07 of 27-10-08	Datum conform RU-afspraken 29-10-07 of 27-10-08	Uitgevoerd Ja/nee
6. Realisatie van Natuur binnen de Veenweideprojecten vanuit de doelen van de Nota Ruimte en met gebruik van bijbehorende middelen onder voorwaarde van nadere Kabinetsbesluitvorming	2007 - 2018	Ja (Kabinetsbesluit toekenning NR-middelen voor uitvoering Programma Westelijke Veenweiden; juli 2009)
8. Ruimtelijke inpassing van de Groene Ruggengraat vastgesteld op het niveau van de provinciale structuurplannen	31-12-2008	Ja (vaststelling Voorloper Groene Hart; feb 2009).
13. Kruising Groene Ruggengraat met de A12 gerealiseerd	31-12-2008	Ja (mei 2008)
15. Ruimtelijke keuzes Vechtstreek (Utrecht) gerealiseerd	31-12-2008	Ja (juni 2008)

Resultaten

- In januari 2009 zijn de ecologische opgaven voor de deelgebieden van de Groene Ruggengraat vastgesteld. Daarmee is er duidelijkheid gekomen over de ecologische opgave voor de Groene Ruggengraat als geheel en voor de deelgebieden, die nodig bleek voor de voortgang van de gebiedsprocessen, het draagvlak en dus de realisatie van de Groene Ruggengraat.
- Met de vaststelling van een herziening van het Streekplan Oost en het Natuurgebiedsplan Krimpenerwaard (okt 2008) is 2450 ha EHS en Ecologische Verbindingen (Groene Ruggengraat) in de Krimpenerwaard begrensd. Op basis hiervan vindt de verwerving en inrichting van gronden nu plaats.
- Met de vaststelling van de Voorloper Groene Hart ligt de ruimtelijke inpassing van de Groene Ruggengraat (mijlpaal 8) indicatief vast; deze wordt per deelgebied uitgewerkt in de gebiedsplannen.
- Met het Kabinetsbesluit dd 10 juli 2009 zijn NR-middelen toegekend voor het Programma Westelijke Veenweiden; in dat programma worden maatregelen voorzien ter realisatie van de NR-doelen o.a. realisatie van delen Groene Ruggengraat in de Krimpenerwaard, Gouwe-Wiericke, Nieuwkoopse Plassen, Groot Wilnis-Vinkeveen en Muyevelt-Oost. Deze maatregelen dragen direct en indirect bij aan de realisatie van de Groene Ruggengraat (mijlpaal 6).
- Al in mei 2008 heeft Zuid-Holland besloten over maatregelen om de kruising tussen de Groene Ruggengraat en de A12 te ontsnipperen (mijlpaal 13). Uitvoering van die maatregelen door RWS lopen mee in de verbreding van de A12 tussen Gouda en Woerden (in ZSM-kader).

- Al in juni 2008 heeft Utrecht besloten over het trace van de Groene Ruggengraat in de Vechtstreek (Vecht en Weiden; mijlpaal 15).
Is het project conform planning uitgevoerd? Zo nee, wat of wie is de oorzaak?
Ja.
Wat heeft u gedaan om de voortgang te bevorderen?
<ul style="list-style-type: none"> - Met een bestuurlijke conferentie in Wilnis (5 maart 2009) zijn gemeenten, waterschappen en maatschappelijke organisaties over de voortgang geïnformeerd en is het draagvlak daar versterkt. Barrières en knelpunten zijn besproken en oplossingen daarvoor zijn aangereikt. - Ook is ter versterking van het draagvlak bij besturen een film (verkrijgbaar als DVD) over de Groene Ruggengraat uitgebracht. Daarnaast is een nieuwsbrief uitgebracht. - Mede met het oog op het versterken van het draagvlak zijn we in gesprek met de recreatiesector over hun mogelijkheden om (delen van) de Groene Ruggengraat te dragen met recreatieve voorzieningen en daarmee de kwaliteit van de woonomgeving te versterken (natuurgerelateerde recreatie). - Wij bezien samen met de provincies welk aanvullend instrumentarium nodig is voor de uitvoering van de ecologische opgave en hoe daarin is te voorzien (de mijlpaal “flexibele uitvoeringsstrategie” als vervolg op de “verduidelijking ecologische opgave”). - De ambassadeur (Jan Heijkoop) heeft in voorkomende gevallen (o.a. in Bodegraven Noord) bemiddeld tussen partijen om knelpunten en hindernissen in de gebiedsprocessen op te lossen. - Om de ontsnippering van het Amsterdam-Rijnkanaal (mijlpaal 16) tijdig te realiseren is veel overleg gevoerd met RWS over de prioritering van dit project.
Wat is voor uw project de meerwaarde of betekenis geweest van Randstad Urgent?
<ul style="list-style-type: none"> - De samenwerking en afstemming tussen de drie betrokken provincies (zowel bestuurlijk als ambtelijk) is door Randstad Urgent versterkt. De Groene Ruggengraat functioneert daardoor meer als één project dat via door de afzonderlijke provincies getrokken gebiedsprocessen in de deelgebieden wordt uitgevoerd;. - De aanwijzing als project in Randstad Urgent draagt ertoe bij, dat betrokken overheden extra prioriteit geven aan maatregelen om de Groene Ruggengraat te realiseren en knelpunten in de voortgang op te lossen. - De structuur van Randstad Urgent heeft de samenwerking en afstemming tussen provincies en ministeries (via bestuurlijk duo en/of ambassadeur, ambtelijke opdrachtgevers resp. projectleiders) vergemakkelijkt. Ook de rol van de ambassadeur jegens maatschappelijke groeperingen is daardoor vergemakkelijkt (en gelegitimeerd).
Wat hebben burgers en bedrijven van uw project vernomen (publiciteit, participatie)?
<p>Via de gebiedsprocessen zijn vooral agrarische ondernemers en hun organisaties, gemeenten, waterschappen en natuurorganisaties onder regie van de provincie bij de inrichting van het betreffende deelgebied en de realisatie van de Groene Ruggengraat daar betrokken. Met burgers en bedrijven wordt vanuit de gebiedsprocessen over de daar lopende activiteiten gecommuniceerd.</p> <p>Via de bestuurlijke conferentie in Wilnis zijn overheidsorganisaties en maatschappelijke groeperingen bij de Groene Ruggengraat als geheel betrokken. Dat de Groene Ruggengraat “zichtbaar” is geworden, blijkt uit de aanwezigheid van boeren, die voorafgaand aan de conferentie lieten blijken het niet met alle plannen eens te zijn.</p> <p>Ter versterking van het draagvlak zijn een film (verkrijgbaar als DVD) en een nieuwsbrief</p>

over de Groene Ruggengraat uitgebracht.
Over de Voorloper (drie provincies), Streekplan Oost en het Natuurgebiedsplan Krimpenerwaard is brede publiciteit geweest.

Vooruitblik bestuurlijke afspraken		
Mijlpalen ná 20 september 2009 (indien van toepassing)		
Mijlpaal conform RU-afspraken 29-10-07 of 27-10-2008	Datum conform RU-afspraken 29-10-07 of 27-10-08	Op schema Ja/nee
10. Onverminderde doorgang van verwerven, ruilen en inrichting van gebieden	2007-2018	Ja
11. Gebiedsplan voor het gebied Gouwe-Wiericke vastgesteld en in uitvoering	31-12-2010	Ja
14. Gebiedsplan Wilnis-Vinkeveen vastgesteld; uitvoering gestart	31-12-2010	Ja
16. Ontsnippering Amsterdam-Rijnkanaal bij Nieuwe Wetering gerealiseerd	31-12-2011	Ja
Te verwachten resultaten		
<p><u>Realisatie Groene Ruggengraat in de deelgebieden</u> Via de gebiedsprocessen en onder regie van de provincies krijgt de Groene Ruggengraat invulling in de deelgebieden. In Gouwe-Wiericke (Veenweidepact), Groot Wilnis-Vinkeveen (convenant), Vecht en Weiden (Utrecht) en de Zuidelijke Vechtstreek (Noord-Holland) start de uitvoering in de loop van 2009 of 2010. In de Krimpenerwaard loopt de uitvoering op basis van het Natuurgebiedsplan.</p>		
<p><u>Alblasserwaard</u> In de Alblasserwaard is het gebiedsproces, dat (onder andere) moet leiden tot realisatie van de Groene Ruggengraat recent gestart. Er ligt een tracévoorstel, dat aansluit bij het in de Voorloper gekozen tracé. In de aanpak wordt een voorstel ontwikkeld voor (de ontsnippering van) de infrabundel Merwedelijkj/ Betuwelijkj/A15/Merwede, die aansluit bij de ecologische opgave voor de Alblasserwaard.</p> <p><i>Toe te voegen afspraken (mijlpalen):</i> - (23) Gebiedsplan Alblasserwaard vastgesteld; 31-12-2012</p>		
<p><u>Aanpak ontsnippering lokale wegen</u> Op basis van een overzicht van de ontsnipperingsknelpunten, met de daar te treffen maatregelen en de kosten daarvan wordt een ontsnipperingsprogramma voorbereid. Het bevat een planningskaart met informatie over maatregelen, kosten, financiering, planning en meekoppelingsmogelijkheden. Het programma moet het maken van uitvoeringsafspraken met wegbeheerders ondersteunen.</p> <p><i>Toe te voegen afspraken (mijlpalen):</i> - (19) Regionaal ontsnipperingsprogramma vastgesteld; 31-5-2010</p>		
<p><u>Combinatiemogelijkheden recreatie-natuur</u> Het lopende overleg met de recreatiesector moet leiden tot een rapport met mogelijkheden om in (delen van) de Groene Ruggengraat de natuurfunctie te combineren met recreatieve voorzieningen en daartoe wenselijke acties, als handreiking voor concrete uitwerkingen in</p>		

de deelgebieden.

Toe te voegen afspraken (mijlpalen):

- (20) Rapport combinatiemogelijkheden recreatie-natuur afgerond; 31-12-2009

Ontsnippering Amsterdam-Rijnkanaal

Er is een Programma van eisen en een Uitvoeringscontract (afspraken over de ontsnipperingsmaatregelen, termijnen, kosten en verantwoordelijkheden) in voorbereiding, waarover in 2009/2010 besluitvorming plaats kan vinden. Om vinger aan de pols te kunnen houden is het vaststellen van het Uitvoeringscontract (de basis voor de aanbesteding) als tussenmijlpaal geformuleerd.

Toe te voegen afspraken (mijlpalen):

- (22) Uitvoeringscontract ontsnippering Amsterdam-Rijnkanaal gereed; 31-5-2010

Relevante ontwikkelingen voor het project

- Draagvlak voor de Groene Ruggengraat in het bijzonder bij agrarische ondernemers en hun belangenorganisaties blijft een risico.
- Beeldvorming bij bewoners over risico's van moerasvorming en daardoor veroorzaakte overlast van muggen en knutten e.d.
- Ook is de grondprijs (nog) hoog, als gevolg waarvan de (minnelijke) verwerving van gronden voor reservaatvorming moeilijker loopt en de grondmobiliteit beperkt is;
- Realisatie van natuur via particulier natuurbeheer is slechts beperkt haalbaar.
- Ondanks het ontwikkelen van een passend beoordelingskader vergunningenproblematiek NB-wet voor ammoniakdepositie (voor extensivering van de landbouwfunctie in combinatie met areaalvergroting van een bedrijf) blijft de uitkomst van procedures onduidelijk. Dat beperkt het perspectief van bedrijfsontwikkeling en daarmee het draagvlak bij agrarische ondernemers en hun belangenorganisaties; momenteel leidt dat tot vertraging in het afronden van het gebiedsplan Wilnis-Vinkeveen.
- Beperkte uitvoeringscapaciteit bij RWS voor de ontsnippering van het ARK (mijlpalen 16 en 22/nieuw) De uitvoering van dit project loopt vertraging op als niet op korte termijn capaciteit beschikbaar komt.
- Voor ontsnippering is (naar verwachting) meer geld nodig, dan nu beschikbaar is.

Wat gaat u (extra) doen om de voortgang van het project te bespoedigen?

Flexibele uitvoeringsstrategie

In de uitvoeringsstrategie zal aan de orde komen, dat er om de Groene Ruggengraat te realiseren behoefte is aan maatwerk (kwaliteitsimpulsen, arrangementen, ontsnippering en functiecombinaties) en dat daarvoor mogelijkheden aanwezig lijken via het schuiven met middelen en taakstellingen of de extra inzet van middelen en instrumenten.

Daadwerkelijke besluitvorming over die strategie zal plaats vinden in de Midtermreview van het ILG.

Toe te voegen afspraken (mijlpalen):

- (21) Besluit vastgesteld inzake de flexibele uitvoeringsstrategie (als onderdeel van de Midtermreview ILG); 30 juni 2010.